

TELEGRAFUL ROMÂN

Apere Marția, Joia și Sămbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe 6 m., 6 luni 3 R. 30 c., 3 luni 1 R. 15 c.
Pentru mensuale pe 6 m., 6 luni 4 R., 3 luni 3 R.
Pentru strălătate pe an 12 R., 6 luni 6 R., 3 luni 3 R.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
Administrația Infracții arhiepiscopice Sibiu, strada Măslăriei 47.
Correspondența se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măslăriei Nr. 37.
Episcopul ne trimite pe refuz: — Articuliile nepublicabile sunt în lipsă.

INSERȚIUNILE

Pentru odați 7 m., — de două ori în săptămână — de trei ori
10 c. redată cu literă scrisă — și tabara de 30 c. pentru
5 c. care publicare.

„Telegraful Român”

Întră la 1 Ianuarie 1881 în anul al XXIX al existenței sale, credincios programat sale cu care a intrat în anul 1853 în arena luptei. La 1867 s' a mărit formatul și acum de trei ani încoace apare, pe lângă prețul de mai înainte, de trei ori pe săptămână.

Basată pe trecutul și pe înlesnirile care a făcut eforturilor, Editura acestui ziar își permite a invita la

Prenunțarea

și pe anul următor 1881 pe lângă condițiile ce sînt arătate în fruntea ziarului.

Acei p. t. domni, cari doresc a și înnoi prenumunțarea, precum și acei ce vor voi a intra în numărul prenumunțării noastre, sînt poțifi a grabă din vreme cu triniterea prețului de prenumunțarea până la 1 Ianuarie 1881 st. v., pentru ca Editura să se scie orienta cu tipărirea esemplarilor.

Banii de prenumunțarea se trimit mai cu înlesnire prin asigunții postale (Posta ulatruy — Post-Amesung.) Numele prenumunțării, al comuci unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei ulatruy să fie scrise bine, ca să se poată celui.

Pe credit „Telegraful Român” nu se expediază nimeni.

Editura „Telegraful Român.”

*) O înlesnire foarte mare în expedierea se face prin Biroul nostru (Paș de adresa din prenumunțării).

Nr. 3868, Epitru

Cerculariu

cătră toate oficiile protopresbiterale, si-nodiale protopresbiterale și parohiale și cătră toate corporațiunile, cari administrază averi de natură bisericăscă sau scolară din arhidiocēză.

Esperiența de până acum a aratat, că normele și dispozițiunile statutului organic în ceea ce privește administrarea și controla averilor bisericicești nu s' a observat de către comitetele parohiale și protopresbiterale așa, cum ar fi trebuit să se observe. Rațiunile averilor bisericicești așternute până acum consistoriului din partea corporațiunilor administrative subalterne, s' au arătat în cea mai mare parte neesențiale și mance. Manipulațiunile au averea în cele mai multe cazuri n' a fost și nu este așa, ca să corespundă unei administrațiuni corecte și unei înțelepte chiverniseli. În urmarea firească a acestor neajunsuri, și controla administrării avarii a trebuit să fie cu totul superficială și nesatisficătoare.

Este prea evident, că sub astfel de împingături starea economică a bisericii noastre nu poate prospera, car' de altă parte este un adever mai pre sus de ori ce îndolăcă, că starea bună economică este un factor însemnat pentru consolidarea și progresul unei corporațiuni în general și al comunităților noastre bisericicești în deosebi.

Deci pentru a curma acele rele, cari împedecă progresul pe de o parte, ear' pe de alta pentru a satisfacpe pe deplin dispozițiunile statutului organic, Consistoriul arhidiocēzal publică prin această regulamentul pentru administrarea și controla averilor bisericicești din arhidiocēză, primit și aprobat în mod provizoriu în ședința sinodului arhidiocēzal, înțut în Sibiu la 3/15 Maiu 1880 și decretată, și acest regulament alăturat aici. În text autentec, întră în vigoare pentru întreaga arhidiocēză cu 1 Ianuarie 1881 vechiu.

Pentru a usora punerea în practică a acestui regulament, Consistoriul îl însoțesc cu o instrucțiune, care cuprinde rațiunile întreg al unei comune parohiale pentru un an scolaru (1 Ianuarie până la 31 Decemvre) din acest raționiu si-fare parte ușor vedc, cum trebuie să fie întocmite cărțile de comptabilitate, cum se compune inventarul, cum budgetul, cum se înduc singuratele poștiuni în cărți și cum se încheie rațiunile.

Toate parochiile, protopresbiterale și toate corporațiunile cari administrază averi de natură bisericicească sau scolară, precum și oficiile protopresbiterale sînt datorce a observa dea termenul sus indicat în ceea ce privește administrarea, manipulara și controla averilor, normele și dispozițiunile acestui regulament. Cu ziua de 1 Ianuarie 1881 fi-care episcopu parohială, protopresbiterală și funcțională să se provolată cu formularile, prescrie de regulament și instrucțiune. Aceste formulari se pot procura din tipografia arhidiocēzască cu prețuri foarte moderate și anume: formularile I—V conțiu a 65 c. sur o coală 3 cr. și formulariul VI coală a 6 cr. Un protocol legat cu piele de 30 coale costă 1 fl. 80 c.; de 40 coale 2 fl. 10 c.; de 50 coale 2 fl. 55 c.; de 60 coale 2 fl. 85 c.

Inventariul, budgetul, jurnalul de casă și conspectul împrumuturilor sînt întocmită într-un mod așa de simplu încăt si-fare rațiunile le va pute pua cu ușorință, ear cartea de evidență este ceva mai complicată. Deci pentru a nu îngreuna cătră și de pui purtare rațiunilor prin studierea naturii formularelor, Consistoriul nu cere pentru anul solaru 1881 în mod obligatoric întroducerea cărții de evidență, dar dăndă și în care episcopu în decursul aceluși an să se înterce a se deprinde cu acea carte așa, ca cu începutul anului 1882 întroducerea ei să nu mai latimpe nici o pedecă.

În legătură cu această dispozițiune se dispensează pentru anul solaru 1881 și oficiile protopresbiterale de datorința circumscrișă prin §. 22

al regulamentului, adecă de compunerea sumarului protopresbiteral.

Îndată după primirea acestui cerculariu și a formularilor, ce se vor trimite de astădată de aici, episcopii parohiale, protopresbiterale și funcționale vor compune inventariul averii după starea ei din 31 Decemvre 1880 (după §§. 3, 4 și 5 ai reguli), ear comitetele parohiale vor pregăti budgetul pentru anul 1881 (după §§. 6, 7 și 8 ai reguli). Atât inventariul cât și budgetul se astern conșor §. 7 și 27 ai statutului organic sinodului iurochial (res. protopresbiteral sau comisiunii administrative) spre aprobare respective spre votare. Inventariul aprobat și budgetul votat se astern din partea comitetelor (comisiunilor adm.) oficiul protopresbiteral cel mult până în 10 Ianuarie 1881. Comitetele, cari nu vor observa cu rigoroare acest termen se vor, trage la respundere.

Oficiile protopresbiterale vor priveghia starea această încercă și vor sta după putință într'ajutoriu episcopu cu statul și cu lapta.

Pentru așternerea la Consistoriu a inventariului și a budgetelor de cătră oficiile protopresbiterale se va emite de aici o instrucțiune separată. Prin acest cerculariu se suspendază totdeodată toate dispozițiunile făcute de Consistoriu până aci cu privire la administrarea, manipulara și controla averilor bisericicești.

Din ședința consistoriului arhidiocēzal înțut la Sibiu, în 13 Decemvre, 1880.

Pentru Ecclēzia Sa Domnală Archiepiscop și Metropol:

Nicolau Popca m. p.,
arhidiocēzal și vicariu arhiepiscopice.

Sibiu, 2 Ianuarie.

Este semnificativ *tempo allegro*, cu care se pun domni Maghiari să încă Maghiari din naționalități. Proiectele de legi, prin care se intenționează transfigurarea populațiunii nemaghiare se vede, că și înaintea celor ce le produc pur pentru acop a nu fi de ajuns. De aceea s' a format în Budapesta și preste puțin se vor forma în centrurile din provincie, societăți sau comitete de maghiarizare.

„P. N.” mai cu energie ca ori când altă dată strigă că: „maghiarizarea numelor de familie are să devină mișcare generală în țeară... „Maghiarizarea în masse este de lipsă.”

Ce pot să fi cauza grăbniciei cu maghiarizarea?
„Poate vîni, dice tot „P. N.”, timpul, când, ceea ce a mai fost, nu va fi primocia a fi Maghiar; când străinii vor porunci în țeară și când vor reclama pe partea lor pe fi-care, dacă nu va apăre și după nece, că este Maghiar când Neamul și Slavul vor primi maghiar și patriotul în adever maghiar va fi apăsăt; când în secole vor înțeva să fie mîndri acei ce se vor pută lauda, că aparțin națiunii celei mari germane sau slavice, și că este rușine a fi Maghiar barbar — timpul acesta poate veni.”

Deci „P. N.” crede, că mișcarea maghiarizării se va întinde în cercuri depărtate și într'un an, fiind mișcarea bine condusă, națunese va a spori cu o ceată nouă de familii nou maghiare.

Dar nici guvernul, dice „P. N.”, să nu negrete a delatrua țaca de 5 fl. pentru schimbarea numelor. „Să vedem, adauge semnificativ același ziar, dacă va face și guvernul ceva de placă Maghiarului.” De altminteza în casa deputatului se va interpela cât mai curînd în direcțiunea aceasta, a tuncii guvernul va avc ocaziune a se pronunța.

„Se folosim timpul până este ziua, încheie „P. N.”; când va veni noaptea pentru răspîndirea naționalității noastre și așa nu vom mai pută face nimica.”

Nu scim încă de ce felu de interpeghinile vorbesce „P. N.” Una o vedem în raportul deosebit de la 10 Ianuarie n. în care dep. Orban ia în nume de rîu guvernului, că în biletele de conscripție a întrodus și rubrica „limbei materne”, prin care dice interpelant, că Maghiarii vor fi reduci cel puțin cu două milioane. După interpelant biroul statistic ar trebui îndrumat, a nu lua în considerațiune rezultata rubricii acestora, ci a' l' privi de la falsificat.

Destul că din toate mișcările maghiare în castrele opozițiunii și ale guvernului se vede, că maghiarizarea, acum ca nici odați, este puțin de ordinea zilei.

Să se reducă toate agitațiunea această n' a mai a manevră electorală? nu ne vine a crede, cu toate că este un mijloc potrivit de cortegiu. Trebuie așa dată, că comizațiunile maghiari presint, ca să nu ducem, că prevd ceva și că prevederea lor pîrîndu într'un viitoru nu prea îndepărtat.

Starea lucrurilor în Orient inițiată la 1876 se află încă în tranzițiune. Formațiunile cele noue, ce au rezultat din pacon dela Berlin, sînt încă neperfecte și neacomplite. O înțecătură necalculată la frontierele Eladei poata afla un foc în primăvara viitoare, care, dacă nu la moment, dar cu timpul, poate, într'un an sau în doi ani, începe făcără rezoluții presute țeri și mări, departe de punctul, unde se va nace nou conflict.

Monarhia noastră în Bosnia, Ertogovius și Novibazar este deia at de îngădată încăt i va fi cu nepuțință, a sta nepăsătoare în fața fașei celui nouă a dezvoltării lucrurilor în Orient. Ba este probabil, că monarhia să fie îngădată și în altă parte, cu toate că tot din cauza Orientului.

Eventualități de leilul acesta nu întărdie, a se manifesta reagnnd și asupra împregiurării interne a unei monarhii provocata prin pozițiunea și a fi nepăsătoare în fața fașei celui definitiv a nodului celui mare numit cestiunea Orientului.

Cred Maghiarii însă, că astfel de eventualități se întimpină cu proceduri cum sînt a de dășilor?
Eveniment, cum ar fi cele, ce ni le pune în perspectivă transformarea începută, dar ne sevrăită, a Orientu-

